

گفتگوی صادقانه با مردم یکی از کارهایی است که به مردمی بودن کمک می‌کند؛ صادقانه با مردم حرف بزنند، مشکلات را به مردم بگویند، راه‌حل‌ها را به مردم بگویند، توقعات را از مردم ابراز کنند و کمک‌های لازم را به مردم تقدیم کنند. حرف زدن با مردم یکی از کارهای مهمی است که «دولت مردمی» بایستی [به آن] متعهد باشد. (۱۴۰۰/۰۵/۱۲) www.basirat.ir

▼ حرف روز بورس و عبرت‌های ریزش سال ۹۹

یک سال پیش در چنین روزی، شاخص بورس تهران بعد از چند ماه رشد پیاپی، به یکباره وارد روند نزولی می‌شود تا بزرگ‌ترین ریزش تاریخ خود را رقم بزند. مردمی که به دعوت چندباره رئیس دولت و وزراء دارایی خود را وارد بورس کرده بودند، در تور صف‌های فروش و حقوقی‌ها گیر می‌کنند تا نه تنها سرمایه آن‌ها نابود شود، بلکه بزرگ‌ترین سرمایه نظام نیز (اعتماد مردم) خدشه‌دار شود. در این خصوص حرف‌ها برای گفتن زیاد است ولیکن فرازوفروود بازار سرمایه در یک سال اخیر چند واقعیت گران‌بها را برای همه آشکار ساخت:

۱- قوانین بورس در ایران به شدت فسادزا و در جهت تضعیف سهام‌داران خرد و به نفع حقوقی‌ها و سهام‌داران عمده است؛ بنابراین در اولین فرصت باید این قوانین اصلاح شوند. ۲- سازوکار بازار سرمایه به گونه‌ای است که به صورت کامل در جهت تأمین فلسفه وجودی خود نیست؛ به این معنی که نمی‌تواند نقدینگی را در جهت تقویت بنگاه‌های تولیدی به کار گیرد. لذا این سازوکار باید تغییر کند. ۳- تجربه سال ۹۹ و ناهماهنگی بین وزارت اقتصاد و نفت در صندوق ETF یا اقدامات بانک مرکزی در تعیین نرخ بهره، نشان داد که مسئولین باید تصمیمات کلان اقتصادی را با هماهنگی کامل و آینده‌نگری و با در نظر گرفتن شرایط بازارهای مالی اتخاذ نمایند. ۴- مسئولیت از بین رفتن سرمایه مردم در بورس در سال ۹۹ متوجه چه افرادی است؟ به نظر می‌رسد فقدان وجود نهادهای ناظر بر عملکرد مسئولین سازمان بورس و حقوقی‌ها، راه را برای انحراف بورس از کارکرد اصلی خود فراهم کرده است. از این منظر اصلاح قوانین و نهادهای ناظر بر سازمان بورس، موضوعی ضروری است. ۵- بخشی از ضررهای مردم در سال گذشته متأثر از ورود بدون آموزش آنان به بازار سهام بود. لذا باید سازوکار یا شبکه‌ای برای آموزش مردم ایجاد شود. ترویج نگاه سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس با رعایت نکات فنی، باید محور اصلی این آموزش‌ها باشد.

نکته راهبردی: دولت سیزدهم با در نظر گرفتن واقعیت‌های فوق و تجربه گذشته باید اولین کارویژه خود را در زمینه بازار سرمایه، بازگشت اعتماد مردم به بورس قرار دهد که این امر از طریق نظارت بر سازمان بورس و عملکرد حقوقی‌ها مقدور است. در مرحله بعد چندوجهی کردن اقتصاد و خروج از بانک محوری و استفاده از بازار سرمایه برای تأمین مالی بنگاه‌ها باید در دستور کار قرار گیرد. (نویسنده: علی محمدی)

▼ گزارش روز

منطق تماس ایران با طالبان

یکی از سرفصل‌های مهم رسانه‌های فارسی‌زبان و بیگانه در خصوص تحولات داخلی افغانستان که بعضاً به افکار عمومی داخل نیز رسوخ کرده، تمرکز روی این موضوع است که جمهوری اسلامی ایران ضمن حمایت از طالبان و با یکسان پنداری آن با گروه‌های تکفیری و تروریستی مانند داعش، القاعده و غیره، در حال تطهیر سواقی و پیشینه این گروه است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- سیاست جمهوری اسلامی ایران در قبال تحولات داخلی افغانستان، منطقی و با در نظر گرفتن تمام ملاحظات سیاسی، امنیتی و غیره است. تهران به عنوان صادق‌ترین بازیگر تحولات افغانستان، خواستار برقراری امنیت و ثبات در این کشور است و برای نیل به این منظور، تعامل و تماس با تمام گروه‌های داخلی از جمله دولت مرکزی و طالبان را در دستور کار قرار داده است؛ تشکیل یک دولت وفاق ملی و با مشارکت گروه‌های مختلف سیاسی در افغانستان، گزینه مطلوب و مورد حمایت تهران است. ۲- جمهوری اسلامی ایران همسو با «منافع و امنیت ملی» خود و همچنین ایجاد امنیت و ثبات در افغانستان، تنها به برقراری «تماس» با طالبان که با هماهنگی و اطلاع دولت مرکزی افغانستان است، بسنده کرده است. تهران در عین بی‌اعتمادی به طالبان، نه دنبال ائتلاف و پیمان با این گروه است و نه جنگ و درگیری با آن. جمهوری اسلامی بیش از ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان دارد که هم‌اینک تمام آن در اختیار طالبان است. لذا نمی‌تواند و نباید نسبت به آنچه در افغانستان می‌گذرد، بی‌تفاوت باشد. ۳- اینکه برخی جمهوری اسلامی را متهم به مشروعیت‌بخشی به طالبان می‌کنند، آدرس غلط دادن است و از منطق درستی برخوردار نیست. ریشه‌های قبح‌زدایی از طالبان و مشروعیت‌بخشی به آن را نه در تهران، بلکه باید در گفتگوهای این گروه با آمریکا در دوحه جستجو کرد؛ در واقع این آمریکایی‌ها بودند که در وهله اول به طالبان یک مشروعیت نیم‌بند دادند و با آن پشت یک میز به گفتگو نشستند.

نکته پایانی: هم‌جواری ایران با کشور افغانستان با ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک که همواره مصدر قاچاق مواد مخدر، قاچاق انسان و مهم‌تر از همه مشکلات امنیتی بوده است، ایران را وادار می‌کند که در یک پکیج کامل به مسئله افغانستان بنگرد تا امنیت ملی خود را در سخت‌ترین شرایط، حفظ نماید. (حمید خوش‌آیند)

▼ اخبار ویژه

تروریست‌ها را از اقلیم کردستان اخراج کنید!

دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان در دیدار با وزیر امور خارجه عراق گفت: «لانه‌گزینی برخی گروه‌های تروریستی در اقلیم کردستان مطلوب ایران نیست و از دولت عراق می‌خواهیم که نسبت به اخراج این تروریست‌ها تحرک جدی‌تری داشته باشد تا ایران مجبور به اقدام پیش‌دستانه نشود». وزیر خارجه عراق نیز در این دیدار تأکید کرد: «با هر گروه و جریانی که به هر شکل بخواهد از خاک عراق، ایران را تهدید کند، قویاً برخورد خواهیم کرد». گفتنی است؛ طی چند روز اخیر خبر کشته شدن موسی باباخانی، عضو تروریستی حزب دموکرات کردستان که تحت حمایت سازمان تروریستی موساد بوده، در هتلی در اربیل عراق رسانه‌ای شد. وی از افراد فعال عملیاتی و تبلیغاتی در کادر مرکزی این گروهک علیه ایران بود.

◀ **رد پای رژیم صهیونیستی در پرونده انفجار بندر بیروت / «بشری الخلیل» از وکلای برجسته لبنانی فاش کرد:** «تحقیقات آن‌گونه که باید در خصوص انفجار بندر بیروت انجام نشده است. انفجار آن‌طور که بسیاری از مردم فکر می‌کنند، تصادفی و اتفاقی نبود. انفجار بندر بیروت، اقدامی خرابکارانه بود. رد پای اسرائیل در این انفجار به چشم می‌خورد که شروانه در کمین بندر بیروت و به خصوص مقاومت و البته حزب‌الله است. رژیم اسرائیل دارای یک هدف اصلی است و آن خلاص شدن از بندر بیروت برای جلوگیری از رقابت آن با بندر حیفا است.»

«طعمه» آمریکا برای ایران

«سیدمصطفی خوش‌چشم» کارشناس مسائل بین‌الملل، ایده کمتر در برابر کمتر درباره مذاکرات برجای را یک طعمه می‌داند. نشریه آمریکایی بلومبرگ دو روز پیش با توجه به پیشرفت‌های ایران و یافتن راه‌هایی برای دور زدن تحریم‌ها، به دولت بایدن پیشنهاد کرده با دادن امتیازات کوچک، شرایط را برای برجام بزرگ‌تر آماده کند. دکتر خوش می‌گوید: «آمریکایی‌ها با حقایق غیرقابل کتمان روبه‌رو هستند؛ بیک تحریم‌های ۱۴، ۱۵ ماه پیش، یعنی اردیبهشت ۱۳۹۹ بود و از آن موقع به بعد، صادرات نفت ایران بیشتر شده و در حقیقت با طی روند فعلی و با همت همه‌جانبه‌ای که از دولت رئیسی در بی‌اثرسازی و کم‌اثرسازی تحریم‌ها انتظار می‌رود، مشخصاً تأثیرات تحریمی رو به کاهش بیشتر خواهد گذاشت؛ دوم اینکه دولت رئیسی، به مذاکره تنها به‌عنوان تک‌ایز نگاه نخواهد کرد. طبعاً طرف آمریکایی به برجام به‌عنوان اولین موافقتنامه از چندین توافق که مدنظر آمریکایی‌هاست تا بتوانند کل قدرت جمهوری اسلامی را مهار کنند، نیاز دارد و به‌شدت به دنبال زنده کردن برجام است اما با پایین‌ترین هزینه. هزینه یعنی برداشته شدن تحریم‌ها و آمریکایی‌ها نمی‌خواهند که این ابزار را از دست بدهند؛ چراکه به این ابزار اصلی و اسلحه اصلی، برای توافقنامه‌های بعدی نیاز دارند تا ایران را مجبور به مذاکره و امتیاز دادن بر سر میز مذاکره کنند. طرف آمریکایی وقتی با مواضع محکم رئیسی روبه‌رو شود، سعی می‌کند حتی‌المقدور و تا آنجایی که امکان دارد، این امتیازات کوچک که من به آن «طعمه» می‌گویم را بیشتر کند. آنچه اهمیت دارد، این است که رئیسی بدون توجه به این‌گونه سیاست‌های ایذایی واشنگتن، در پی متحول ساختن شروط اصلی نظام برای احیای برجام باشد؛ یعنی برداشته شدن همه تحریم‌ها، نخست توسط آمریکایی‌ها و دادن فرجه برای راستی‌آزمایی از طرف ایران. این کار، با توجه به وضعیت واشنگتن و نیاز آن‌ها به احیای توافق، مغتنم و شدنی است.»

تحقیق و تفحص مجلس از حقوق‌های نجومی!

نمایندگان مجلس در نشست علنی دیروز (سه‌شنبه، ۱۹ مرداد)، با ۲۱۱ رأی موافق، ۷ رأی مخالف، ۵ رأی ممتنع از مجموع ۲۳۴ نماینده حاضر در جلسه، با گزارش کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در خصوص تقاضای تعدادی از نمایندگان برای تحقیق و تفحص از «پرداخت و دریافت حقوق‌های نامتعارف و نجومی» موافقت کردند. سیدمحمدرضا میرتاج‌الدینی، عضو هیئت‌رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس، در تشریح این طرح، با اشاره به تأکیدات مؤکد رهبر معظم انقلاب درباره جلوگیری از پرداخت حقوق‌های نجومی، تصریح کرد: «این موضوع نباید مشمول مرور زمان شود و پرداخت حقوق‌های نجومی نوعی برداشت ظالمانه از بیت‌المال است». حاجی دلیگانی، عضو هیئت‌رئیس مجلس نیز در مقام موافق، تأکید کرد: «الآن برخی نان شب ندارند که بخورند؛ اما می‌بینیم برخی در قوه مجریه اعدادی را برداشتند که نمی‌دانند با آنچه کنند! ترویج اشرافی‌گری دلیل اصلی دادن حقوق نجومی بود. یکی می‌گوید ۴۰۰ میلیون پاداش دهیم، آن یکی می‌گوید ۵۰۰ میلیون، این چه نوع اداره کشور است. برخی می‌گویند توانایی پرداخت حقوق ۴ میلیونی کارمند و خدمتکار را نداریم اما به معاونین، ۱۲ میلیون به‌عنوان رفاهی می‌دهند.»

آمریکا؛ مقابله با ایران، راهکار نظامی ندارد

«دانا استرول» معاون دستیار وزیر دفاع آمریکا در امور خاورمیانه در خصوص امنیت خاورمیانه تأکید کرد که پایان دادن به درگیری‌ها منطقه و مقابله با آنچه وی «خشونت‌های ایران» خواند، تنها از طریق فرایندهای سیاسی امکان‌پذیر است. وی افزود: «ما روی دیپلماسی و فرآیندهای سیاسی برای کاهش درگیری‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنیم زیرا نه برای پایان دادن به درگیری‌ها در منطقه و نه برای مقابله با خشونت‌های ایران، هیچ راهکار نظامی وجود ندارد». وی ادامه داد: «وقتی دولت بایدن وارد کاخ سفید شد، راهبرد خشونت‌آمیز ایران در منطقه را که واکنشی به کارزار فشار حداکثری آمریکا بود، به ارث برد؛ کارزاری که نه ایران را به پای میز مذاکره بازگرداند و نه از اقدامات ایران در منطقه جلوگیری کرد.»

◀ **دعوت عراق از رئیسی برای شرکت در یک نشست/ وزیر** خارجه عراق دعوت‌نامه نخست‌وزیر این کشور برای حضور ایران در نشست بین‌المللی بغداد را به رئیس‌جمهور کشورمان تقدیم کرد. «فؤاد حسین» گفته که امنیت پایدار در منطقه بدون حضور ایران و عراق شکل نمی‌گیرد و برگزاری این نشست، ایجاد زمینه‌ای برای تفاهم جمعی در منطقه است. گفته می‌شود، یکی از اهداف برگزاری این نشست که در آن نماینده عربستان نیز دعوت شده است، علنی کردن مذاکرات فی‌مابین تهران و ریاض است که تا پیش‌ازاین طی چندین دور مذاکره پشت پرده و با میانجی‌گری عراق، در بغداد برگزار شده است.

◀ **طرحی که در مجلس مسکوت ماند!** «محمدرضا رضایی‌کوچی» رئیس کمیسیون عمران مجلس گفت: «قرار بود در جلسه امروز (سه‌شنبه ۱۹ مردادماه) رسیدگی به گزارش کمیسیون عمران در مورد طرح انتزاع بخش ساختمان شهرسازی از وزارت راه و شهرسازی و تشکیل «وزارت حمل‌ونقل» و «وزارت ساختمان، شهرسازی و آمایش سرزمین» ادامه یابد که این طرح با نامه رئیس‌جمهوری از دستور کار خارج شد.»

◀ **احتمال وقوع بحران مالباختگان ارزی!** فعالیت صرافان ارزی-حوالجات و صرافان ارز دیجیتال غیرمجاز در فضای مجازی در ماه‌های اخیر به‌شدت افزایش یافته است. «کامران سلطانی زاده» رئیس اسبق کانون صرافان و عضو کنونی این کانون در اردیبهشت‌ماه در همین باره هشدار داده بود. کانون صرافان تاکنون نزدیک به ۱۰۰۰ معامله‌گر ارزی غیرمجاز را با رصد فضای مجازی به نهادهای ذیربط معرفی کرده تا با آن‌ها برخورد قانونی صورت گیرد؛ اما همین افراد مجدداً با تغییر ماهیت به معاملات غیرمجاز برمی‌گردند. «احمد لواسانی» رئیس کنونی کانون صرافان صرفاً خود مردم را مسئول حفظ دارایی‌هایشان در نزد این صرافی‌ها دانسته است!

◀ **لغو اصل ۸۵ طرح صیانت در صحن علنی تصویب نشد/ طرح** لغو اصل ۸۵ شدن صیانت از فضای مجازی با ۱۳۰ رأی موافق و ۱۲۱ رأی مخالف در نشست علنی دیروز مجلس رد شد. این مصوبه به این معنی است که طبق تصمیم قبلی، این طرح در کمیسیون ویژه مطرح و پس‌ازآن بدون بررسی در صحن علنی مجلس، به شورای نگهبان ارسال خواهد شد.

◀ **زلزله خاموش در تهران!** رئیس بخش خطرپذیری مرکز تحقیقات راه و شهرسازی می‌گوید: «جنوب غرب تهران سالی ۲۴ سانتی‌متر نشست می‌کند! در ۱۳ سال اخیر، ۷۵ کیلومتر مکعب از آب‌های زیرزمینی کشور هدر رفته. میزان آب در دشت ورامین، ۸۰ متر پایین رفته. چیدن صیفی‌جات در دشت ورامین از ۲۷ بار در سال به ۳ بار در سال کاهش یافته است.»